

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Sedemdesetletnica Miklošič-eva.

„Misel se sveti in duh slovenski na zraku Evrope!“

Koseski.

V jednej najsijajnejših dvoran na Dunaji praznuje se nocoj sedemdesetletnica Miklošič-eva. Mladina slovanska, katera se je s tolikim navdušenjem pripravljala za ta večer, biti vkupe, učena in odlična gospôda se zbira, svetá že več sešteti skoraj ni mogoče! Vse Slovanstvo pa bode tudi v duhu hotelo biti pri slavnosti tej prepomenljivej, kajti Miklošič-eva ime je solnce, ki nam srce ogreva in oživlja ter vzleteti daje! In tako slovesno, spremeljan od najsvetejših čutil, ovil se bode venec okrog zlatokôpega Miklošič-evega čela.

Dr. Fran vitez Miklošič porodil se je na današnji dan 1813. leta v Radomeščaku blizu Ljutomeru na Dolenjem Štajerskem. Naše življenje je kratko in sedemdesetletni svoj rojstveni dan doživeti dano je le malokomu. Kar je komu storiti, storiti mu je naglo, urno. Tega pravila se je morda držal dr. Miklošič, čegar zlato ime vsikdar spoštljivo izgovorimo in zapišemo. Njegovo ime pomeni posebno slavo. Veliko bi bil storil, če bi bil samo polovico tega živel. Da je danes ta dan sedemdesetleten častit starček, naša sreča, naša slava je to! Ali genijalna sila ne dela navadnih korakov. In tako je prišlo, da Miklošič-eva življenje že sedaj terja, da se mu odloči celo življenje, kdor je hoče do dobra spoznati in užiti. Takih mož porodi malo umrjoča mati; slovenska mati porodila je jedino le tega. a že to je veliko, jako veliko. Moč in zmagovitost mitičnega Herakleja nam stopate pred oči, kadar je govor o Miklošič-evih orjaških delih. Slovansko jezikoslovstvo je bilo pred Miklošič-em v istini podobno prastarim lesovom, v katerih bilo je le malo presék in prekóp. „Samujem“, vzdihoval je ponosni in učeni Kopitar po smrti svojega prijatelja, očaka

Dobrovskega, videč, kaj vse se je zarodilo v stoletjih, pa da nema pripravnega sodelavca, kateremu bi dobro péla sekira po goščavah. Vender našel ga je bil — jedno leto, predno je Slovanstvu prevred zamrl ta prvak tedanjih jezikoznancev. Prvak umrl, prvak oživel; nihče drugi, kot Miklošič. Sam razsvetljen po velikej učenosti in bistroumnosti, navdahren od mnoge ljubezni do slovanskih jezikov in orjak v delavnosti, odprl je mahoma pota v slovanskem jezikoznanstvu, prižgal luči in tako postal vsem Slovanom prezanesljiv kašipot. Zaslovel je Miklošič urno in mogočno, in že 1862. leta imenuje ga preučeni Schleicher „slovanskega Jakoba Grimm-a“. Ali Miklošič-eva življenje tudi poslej ni bilo podobno mirnej vodi. Teklo je kakor reka, ki vedno bolj narasča, čim bližji je svojega teka koncu. Leto za letom, dan na dan je napredoval, in reči se sme, da po njem meriti je stopnja vednosti same, slovanske filologije v naši dóbi. Tako je uzorni ta mož prispel na prag svojega sedemdesetega leta, kakor malokdo, kakor nihče drugi naše dóbe: Miklošič ni več samo prvi jezikoslovni učenjak slovanski, nego tudi prvi jezikoslovni učenjak vsega današnjega svetá! In to hoče kaj reči pri jezikoslovstvu, kakeršno je na sedanjej stopnji!

Temu velicemu možu, učenjaku in uzorniku poklanja se nocoj slovanska vseučiliška mladina na Dunaji v kipečej navdušenosti, ž njo pa tudi vse, kar védo goji in čisla.

V duhu pa Slovani vsi s srcem veselim hvallimo usodo, da je dala preslavnemu Miklošič-u doživeti drago nam sedemdesetletnico. Slovanski narodi vsi in vsak posebe! Kar je Kopitar odprl nam zgodovine slovanske v vzpodbujo in v svarjenje, to je Miklošič le še bolj razširil, on je še z večjim znanjem in še z večjo veljavo tolmačil skupnost slovanskega rodu in njegovo preteklost. Vsakemu posebe pa je podajal ključ jezikovnega razvoja do posvečene jezikovne oporoke naših svetih apostolov

Cirila in Metoda, vsakteri Slovan more dobiti dragocene bisere iz težke, prave rude, ki odgrnena leži v premnogih, necenljivih spisih in naukih Miklošič-a, vrednih, da bi z zlatom jih odvagali!

Možu pa, ki je v Avstriji založil novo slovanško védo v novem svitu, hvaležni moramo biti zlasti mi Slovenci. Slovenščine, svojega ljubega jezika, slovenščine, katero je Miklošič moževno podprl v časti prve hčerke staroslovenščini, vseslovanske mater, te učiti se temeljito in pravilno dano nam je stoprav po slavnem Miklošič-i. Ne v čisljih imajoč del, ki je ž njimi naravnost obogatil naše slovstvo, moramo reči, da je pisana leseda slovenska mnogo in vedno čistejša, tudi bogatejša, odkar jej po Miklošič-evih učencih priteka pomoč iz Miklošič-evih del. Da nam pa je za obstanek in razvoj nemudoma potreba jezik očistiti plev in otihi ga tako ponemčevanju, jasno je kot beli dan!

Če pa se konečno vprašamo: Kdo je mar? Kdo je mar ta najučenejši jezikoslovec, od treh cesarjev posavljeni in vsestransko odlikovani mož, povzdignjen na visoko stopnjo, pravo okó Dunajskega vseučilišča, svetovno znan in slaven? Če se vprašamo: Kdo je mar dr. Fr. vitez Miklošič? — tedaj se nam ponosno razširijo prsi in s Slovenijo célo odgovarjamo veselo:

Taka glava korenine
je slovenski oratar!

In tako je danes naša želja jedna: da bi preslavni Miklošič dočakal še višjo starost, tako častno njegovemu imenu, tako sadunosno in slavno Slovanstvu in zlasti slovenskej naši narodnosti!

Danilo.

Dr. Dominkuš-eva svečanost v Mariboru dné 11. t. m.

(Konec.)

Ko so nehali, prebere predsednik došle brzojavke kakor slede:

LISTEK.

Dubrovski.

(Povest A. S. Puškina, poslovenil J. P.)

Dvanajsto poglavje.

(Dalje.)

Minulo je nekaj dnij in nič posebnega se ni zgodilo. Življenje Pokrovskih prebivalcev bilo je jako jednoobrazno. Kirila Petrovič hodil je na lov, čitanje in muzikalne lekcije zanimivale so Marijo Kirilovno, zlasti poslednje. Ona je začela razumevati svoje lastno srce in priznavati z nekako nejevoljo, da ni bila ravnodušna za prednosti mladega Francoza. On s svoje strani ni prestopil meje spoštovanja in stroge pristojnosti in s tem je pomirjeval njen ponos in bojzljive sumnje. Ona se je vedno z večjo zaupnostjo udala mikajočej navadi. Dolgočasila se je brez Deforgea; v njegovej navzočnosti bavila se je vedno ž njim, v vsem hotela je zvedeti njegovo mnenje, in v vsem se je strinjala ž njim. Morda ona še ni bila zaljubljena; pa pri prvej slučajnej

zapreki ali nepričakovanem preganjanji osode moral je vzplamteti plamen strasti v njenem srci.

Jedenkrat je Marija Kirilovna prišedša v sobano, kjer jo je pričakoval učitelj, s strmenjem zapazila neko pobitost na njegovem obrazu. Ona je odprla glasovir in prepela nekaj sekiric; pa Dubrovski se je z izgovorom, da ga boli glava, opravičil in pretrgal lekcijo. ter zapirajoč sekirice podal jej na skrivnem listek. Marija Kirilovna ni utegnila premišljati; vsprejela je listek, a obžalovala je to še tisti trenutek, pa Dubrovskega ni bilo več v sobani. Marija Kirilovna šla je v svojo sobo, razganila list in prečitala sledeče:

„Ob sedmih zvečer bodite v lopi pri potoku: jaz moram vsekako govoriti z vami.“

Njena radovednost bila je silno razdražena. Ona je že davno pričakovala priznanja, želeč in boječ se ga. Prijetno jej je bilo slišati potrdilo tega, kar si je domišljevala, pa ona je čutila, da bi zanjo ne bilo prilično poslušati tako priznanje od človeka, kateri se po svojem stanu nikdar ne more nadejati, da bi dobil njeno roko. Ona se je odločila iti na snidenje, omahovala je satno v tem, kako hoče

vsprejeti priznanje učitelja: z aristokratsko nejevoljo, s prijateljskim opominom, z veselimi šalami ali z nežnim sočuvstvom. V tem je vsako trenutje pogledovala na uro. Zmračilo se je. Kirila Petrovič se je usel igrat boston s prišedšimi sosedi; namizna ura odbila je tri četrti na sedem, Marija Kirilovna šla je tiho ven, pogledala je na vse strani in stekla na vrt.

Noč je bila temna, nebo bilo je pokrito z oblaki, dva koraka pred seboj nesi videl; pa Marija Kirilovna hitela je v temi po znanih stezah in čez jeden trenutek je bila že v lopi; tukaj je obstala, da se oddahne ter ravnodušno in mirno stopi pred Deforgea. Pa Deforge stal je že pred njo.

„Zahvaljujem se vam,“ rekel je s tihim in žalostnim glasom, „da neste odrekli moje prošnje. Jaz bi bil obupal, ko ne bi bili prišli.“

Marija Kirilovna odgovorila je s pripravljeno frazo: „Nadejam se, da mi nikdar ne bode treba zaradi vas obžalovati moje uljudnosti.“

On je molčal; kakor se jej je zdelo, zbiral je misli: „Okoliščine zahtevajo . . . da jaz moram zapustiti vas,“ rekel je nazadnje: „vi boste skoraj

Vipava. — Narodnjakom in zbranim čestiteljem zasluženega zastopnika naroda: Slava, živio dr. Dominkuš!

Dr. Pitamic, dr. Kenda.

Slatinske Toplice. — Vrlemu boritelju za pravice Slovencev, doktorju Dominkušu kličejo gromovit „živio“ boreči se Slovenci na Slatini.

Ljubljana. — Osemnajst let poslanec: dovolj truda, le malo veselja. To'azi naj Te zavest poštene volje in nada svetlejšje narodne bodočnosti!

Dr. Vošnjak.

Gradec. — Najiskrenejše čestita

Sever.

Slovenji Gradec. — Službeno zadržan, ne morem priti. Živeli dr. Dominkuš in zbrani gostje!

Dr. Šuc.

Ta brzojavka je došla 28. oktobra, ko bi bila imela biti sve anost.

Dunaj. — Plemenitemu rodo- in človekoljubu dru. Dominkušu zasluženost priznanje

Glaser, Lecejewsky.

Celovec. — Slava doktorju Dominkušu! Uživaj mnoga leta Najvišje odlikovanje na čast in korist našega naroda.

Sket.

Ljubljana. — Velezasluženemu patrijotu slovenskemu, gospodu doktorju Dominkušu z dna srca čestita tako na cesarskem odlikovanju kakor na današnji svečanosti, častnej zanj in za one, ki so jo priredili Slovenske stolice župan: Grasselli.

Ljubljana. — Klub narodnih deželnih poslancev pristočno pozdravlja po presvetlem cesarju odlikovanega boritelja za enakopravnost Slovencev, blagodušnega rodoljuba dra. Dominkuša in njemu na čast zbrane slavnostne goste.

Načelnik: Grasselli.

Ljubljana. — Požrtovalnemu, vzglednemu domoljubu, ustanovitelju našega lista, vztrajnemu boritelju za narodne pravice: dru. Dominkušu, njegovim čestiteljem in vsem štajerskim Slovincem navdušeno: slava! živeli!

Uredništvo „Slov. Naroda“:
Železnikar.

Kočevje. — Blagemu značaju in iskrenemu rodoljubu, diki Slovincu dru. Dominkušu, čestitajo Ambuš, Bežan, Pihler.

Črnomelj. — Bog nam ohrani blagega podpiratelja mladine še mnogaja leta!

Kupljen, Vedernjak.

Celovec. — Neustrašljivemu rodoljubu, vztrajnemu boritelju za najblažje svetinje našega naroda, doktorju Dominkušu, kliče o Najvišjem odlikovanju trikrat: Slava!

Celovška Čitalnica.

Celovec. — Gospodu dru. Dominkušu iz srca čestita in želi mnogaja leta

Andrej Einšpieler.

Konjice. — Odlikovanemu pospešitelju Čitalnice, blagemu narodnjaku, kličejo „živio“ Konjiški rodoljubi in dr. Prus, ki je zadržan dragemu prijatelju osebno čestitati.

Gradec. —

„Vse ga slavi, vsi so vneti,
Zvezda se na prsih sveti,
Cesar clo ga čisla sam!“

Teh pesnikovih besed se spominjaje, čestita akademsko društvo „Triglav“ v Gradci čestitemu proslavljenju in mu zakliče tisočkrat „živio“!

Janko Bezjak, predsednik.

Dunaj. — Vesel zasluženega priznanja srčno čestita

dr. Firbas.

Celje. — Presrčno čestitam našemu vrlemu dru. Dominkušu! Živio!

Miha Vošnjak.

Gradec. — Blagemu podpiratelju učeče se mladine slovenske: Slava!

Odbor podpiralne zaloge.

Ljutomer. — Neutrudljivemu boritelju za narodne pravice kliče prilično Najvišjega odlikovanja slava!

Kovačič, učitelj.

Šoštanj. — Silno rad bi bil danes mej vami, a ker ni mogoče, kličem: Živel dr. Dominkuš, živeli zbrani njegovi slavljenji, živila Čitalnica!

Kačič.

Vransko. — Prilično odlikovanja pozdravlja dra. Dominkuša Vranska Čitalnica ter mu kliče: Mnogaja leta!

O. Meglič.

Ptuj. — Ptujška Čitalnica junškemu zagovorniku narodnih pravic in od presvetlega cesarja Franca Josipa I. odlikovanemu patrijotu dru. Dominkušu gromovit: „živio“ in „slava“!

Predsednik: dr. Gregorčič.

Šoštanj. — Slava odlikovancu dru. Dominkušu, slava zbranim čestiteljem!

Šaleška Čitalnica.

Mozirje. — Slava našemu velezasluženemu rodoljubu gospodu dru. Dominkušu. Bog daj še mnoga leta!

Čitalnica Mozirska.

Gradec. — Vselej zvestemu in vztrajnemu boritelju za pravice Slovencev ob priliki cesarskega odlikovanja najiskrenejše čestita

Slovenska Čitalnica.

Špital, Koroška. — Da mnogaja leta živi neutrudljivi borilec, blagi sin vrlega domoljuba, oče Čitalnice, udan, velečastno odlikovan državljani, iskren rodoljub, za milejo bodočnost slovensko slavljen odlikovanec dr. Dominkuš, vsklikne osamljen iz tuje gornje koroške zemlje, iz Špitala, čestitelj in prijatelj Hrašovec.

Mozirje. — Gromovit „živio“ našemu dežel-nemu poslancu, slavnemu rodoljubu gosp. dru. Dominkušu!

Čitalnica Gornjegradska.

Mozirje. — „Savinjski Sokol“ obžaluje, da ni po namenjeni deputaciji zastopan. Zadržki nenadni. Kliče pa v borbi za narod prezasluženemu

soudu, velečastitemu rodoljubu g. dru. Dominkušu in njemu v čast zbranim čestiteljem „na zdravje!“ Mnoga leta!

Odbor.

Šmarije pri Jelšah. — Neustrašnemu in neumornemu borilcu za svete Slovencev pravice, vrlemu patrijotu doktorju Ferdinandu Dominkušu čestitamo iz vsega srca na Najvišjem odlikovanju njegovem! Živio!

Janez Anderluh, Franc Loriger, Martin Ivanc, Janez Lešnik, Štefan Javornik, H. I. Taušič, Rok Sket, Franc Jurkovič, Slavko Flis, Janko Ocirk, Miha Lesjak, Ivan Zupancič, Franc Polc, Jurij Novak, Miha Skale, Matevž Kosač, Štefan Nunčič, Anton Romih, Florijan Šumec, Franc Vrečko, Miha Stumberger, Martin Hrovat, Miha Pisanec, Franc Lončar, Karol Kraus, Simon Gajšek, Jaka Sket, Franjo Otorepec, Franc Adrinek, Jože Vogrinc, Franc Matjaš, Andrej Pondelak, Franc Jesenko, Franjo Zupancič, Miha Kosmač, Dragotin Jagodic, Josip Pussnik, Franc Močnik, Rok Drobnic, Franjo Krušič, Jaka Rajšek, Franc Kovačič, Rok Skale, Florijan Rupnik, Andrej Kobal, Jakob Kranjc, Ivan Smole, Franjo Skaza, Jaka Zamolo, Toma Stoklas. *)

Celje. — Slava prečastitemu odlikovancu gospodu dru. Dominkušu! Slava tebi sestra! Živeli Slovenci! Narodna Čitalnica.

Repnje. — Slovanska Čitalnica čestita Fran-Josipovemu redu in se veseli, da more prištevati svojim vitezm diko slovenskih boriteljev.

Dr. Čuček.

Brežice. — Sem zadržan, se svečanosti udeležiti. Izrekam pa odlikovancu prisrčen živio!

Snideršič.

Ribnica-Brezje. — Pravemu domoljubu, iskrenemu Slovincu kliče občina Janžev Vrh: mnogaja leta in živio!

Ime se ne more brati.

Prebereti se še dve pismi; jedno č. g. dra Jož. Muršeca v Gradci, drugo č. g. I. K. Lajha, župnika pri sv. Jurji na Pesnici.

Ko so se prebrale brzojavke in omenjeni dve pismi, govoril je č. g. dr. Šuc ter napil Čitalnici Mariborski, č. g. dr. Mlakar pa „starim“ poslanecem, kateri so se pošteno borili za pravice slovenskega naroda in „novim“, kateri bodo po prihodnjih volitvah zastopali naš narod. G. dr. Radey je naslikal volilne borbe na spodnjem Štajerskem od začetka do sedaj in zaklical — končaje svoj govor, — veteranu slovenskih deželnih poslancev, g. dru. Dominkušu slava!

*) So tukaj podpisani kmetje tudi udje nemškega „Schulvereina“? Ured.

zvedeli . . . pa pred ločitvijo moram govoriti z vami.“

Marija Kirilovna ni ničesa odgovorila. V teh besedah videla je predgovor k pričakovanemu priznanju.

„Jaz nesem to, kar mislite,“ nadaljeval je povešajoč glavo, „jaz nesem Francoz Deforge, — jaz sem Dubrovski.“

Marija Kirilovna je zakričala.

„Za Boga, ne bojte se; vam se ni treba bati njegovega imena. Da, jaz sem oni nesrečnej, kate-rega je tvoj oče oropal kosa kruha, pregnal iz gos-podske hiše in poslal ropat po cestah. Pa vam se ni treba bati niti za sebe, niti zanj. Vse je končano . . . jaz sem mu odpustil vi ste ga rešili. Lazil sem okrog njegove hiše, kje bi jo zažgal, kod se pride v njegovo sobo, in kako mu zapreti vsa pota za beg; ta trenutek prišli ste vi mimo mene, kakor nebeška prikazen, in moje srce se je umirilo. Razumel sem, da je hiša, kjer prebivate vi, posvečena, da nobeno bitje, ki je z vami v krvnej zvezi, ne zapade mojemu prokletju. Odrekel sem se maščevanju kakor neumnosti. Cele dni lazil sem okrog Pekrovskega vrta v upanji, zagledati vašo belo obleko. Na vašh sprehodih plazil sem se za vami od grma

do grma, in osrečevala me je misel, da varujem vas in da za vas ni nevarnosti tam, kjer sem jaz na skrivnem navzoč. Nazadnje se mi je ponudila priložnost . . . in nastanil sem se v vaši hiši. Ti trije tedni bili so za me dnevi sreče; spomin nanje bode tolažba mojemu otožnemu življenju . . . Danes sem dobil vest, vsled katere mi ni mogoče več ostati tukaj. Ločim se od vas še to uro. Pa prej sem moral to povedati vam, da me ne boste preklinjali in prezirali. Često mislite na Dubrovskega. Vedite, da je on bil rojen za kaj drugega, da je njegova duša umela ljubiti vas, da nikdar . . .“

In zdaj se je razlegalo silno žvižganje, Du-brovski je umolknil.

Prijel je njeno roko in pritiskal jo na goreča ustna. Žvižganje se je ponovilo. „Z Bogom,“ rekel je Dubrovski; „mene kličejo, jedna sama minuta me lahko pogubi.“ On je odšel . . . Marija Kirilovna stala je negibljivo. Dubrovski se je vrnil in prijel jo za roko. „Ko bi vas zadela nesreča in bi od nikogar ne imeli pričakovati pomoči in pokro-viteljstva, ali mi obljubite v takem slučaju pribežati k meni in zahtevati od mene vse za svoje rešenje? Ali mi obljubite, da ne zavržete moje udanosti?“

Marija Kirilovna je tiho ihtela. Žvižganje po-novilo se je tretjkrat.

„Vi me boste pogubili!“ zakričal je Dubrovski, „jaz vas ne zapustim, dokler mi ne odgovorite: ali mi obljubite ali ne?“

„Jaz vam obljubujem,“ zašepetala je uboga krasotica.

Vsa razburjena od snidenja z Dubrovskim vračala se je Marija Kirilovna iz vrta. Zagledala je, da je na dvorišču mnogo naroda, pri stopnicah stal je voz z upreženimi konji, ljudje so begali semtrtja, vsa hiša je bila po konci; iz daljave zaslila je glas Kirile Petroviča in hitela je v svojo sobo, da ne bi opazili njene odsotnosti. V sobani srečal jo je Kirila Petrovič, gosti stali so okrog sodnijskega predsednika, našega znanca, in obsipali ga z vprašanji. Predsednik, v popotnej sukoji, oborožen od glave do nog, odgovarjal jim je s tajinstvenim in nemirnim obrazom. „Kje si bila Marička?“ vprašal jo je Kirila Petrovič: „ali si kaj videla gospoda De-forgea?“ Marička je odgovorila, da ne. „Pomislil si“, nadaljeval je Kirila Petrovič: „predsednik sodišča prišel ga je prijet in trdi, da je on Dubrovski sam.“ — „Vsa znamenja, vaša prevzvišenost“, rekel

Po tem govoru zaključil predsednik gosp. prof. Lavtar banket, zahvaljuje se gostom, ki so se v tako obilem številu zbrali ter pripomogli, da se je svečanost tako lepo in slovesno razvila.

Govorili so še mej drugimi gg. dr. Gregorec, notar Veršec iz Sevnice, Urbanc in dr. Jurtela iz Ptuj, slednji zlasti o zaslugah, katere ima g. dr. Do minkuš kot dobrotnik in podpiratelj učeče se slovenske mladine.

Konečno moramo izreči gg. pevcem vse naše priznanje in slavnostni odbor se jim še jedenkrat najtopleje zahvaljuje za njihov trud ter izreka željo, da bi nas blagovolili še večkrat razveseliti s svojimi milimi domačimi pesnimi. Živeli vrti slovenski pevci Ptujski!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. novembra.

Predarlška železnica bliža se svojemu do gotovljenju. V nedeljo vršil se je oficijalni prebóđ arlskega predora, ki veže Predarlško s Tirolsko, in kmalu bode položena železna cesta, velike važnosti v narodno-gospodarskem in stratežičnem oziru. V navzočnosti železniških kapacitet, predsednika upravnega vodstva državnih železnic pl. Czeditz-a in zastopnikov drugih železnic in inženirjev sprožil je trgovinski minister baron Pino električno zadnji strel, ki je predrl tanko steno v sredi mej obema predoroma. S tem podjetjem storila je moderna tehnika avstrijska zopet lep korak v kulturnem svojem napredku.

Ogerska državna zbornica bavila se bode v kratkem z važno vladno predlogo o civilnem zakonu mej kristijani in židi. Vsi strankarski odseki obravnujejo to vprašanje in vsi židovski listi se strastno zanimajo zanj. V liberalnem klubu je hotel s početka poslanec Eles zahtevati, da se stavi dotični postavni načrt raz dnevni red; konečno pa se je dal pregovoriti in se je vzprejem te predloge označil kot klubovo vprašanje. Zmerna opozicija je po daljšem posvetovanju tudi vzprejela ta načrt v glavnih potezah. Konferenca neodvisne stranke pa v prvo ni prišla do nobenega sklepa, ter se bode še jedenkrat sešla, da stori svoj sklep v tej zadevi. Židovski listi si na vso moč prizadevajo, da bi ogersko zakonodajstvo ovrglo protižidovstvo.

Manje države.

„Köln. Ztg.“ priobčuje telegram iz **Belega Grada**, da je vlada izprevidela, ka zadnji ustanek ni bil samo kmetški upor ali radikalna hajka, nego dolgo pripravljena in razširjena namisel. Torej je treba še vojaških naredeb. Da se dopolnijo nedostatki v garnizijah, pozvalo se bodo pet letnikov rezerve Belgrajskega okraja v aktivno službo. — Bivši prvomestnik ministerstva in minister vnanjih stvari, Piroččanac, se je na lastno prošnjo dejal v pokoj. Bivša ministra Novaković in Mijatović pa sta se pozvela v državni svet.

Turška vlada hoče po vsej sili investicijski dekret ekumenskega patrijarha tako omejiti, da bi se mu starodavne predprave in imunitete odvzele. Novi patrijarh pa odločno zahteva, da je njegov dekret soglasen z onimi, s katerimi so bili na-

stavljeni njegovi predniki, in pa da se vanj vzprejme določilo, da se jurisdikcija ekumenskega patrijarhata še vedno razteza na pravoslavne prebivalce onih pokrajin, ki so v vazalnem razmerju s Porto, kakor Bolgarija in Rumelija. Drugej točki zahtevanja je Porta privolila, neče se pa udati glede prve točke. Na to pa so sklenili patrijarh, pravoslavna sinoda in svet pravoslavnih veljakov, da store poslednji korak pri Porti v tej zadevi, in ako se ne uda, da vsi odstopijo. Trdi se, da bodo vsi poslaniki patrijarha podpirali v tej njegovi težnji.

Dopisi.

Iz Vač 17. novembra. [Izv. dop.] Meseca julija in avgusta bavil se je g. J. Szombathy, asistent c. kr. dvornega muzeja, pri nas z izkopavanjem starinskih rečij. Da je pustil pri nas marsikak stotak, ni treba omenjati, ljudstvu je bilo izdatno pomagano, bodisi kopačem kakor tudi lastnikom zemlje, ker Dunajski gospodje dobro plačajo. Zmirom veselega in prijaznega gospoda pa je v resnici človek tudi še iz drugega obzira lahko vesel. Le nekaj tednov bil je pri nas, a s svojo pazljivostjo in resno voljo priučil si je toliko slovensčine, da si je že dobro vedel pomagati sam z delalci. V drugem obziru pa nam je blagi gospod storil še jedno ljubav. Tu sem dokaja le štirikrat pošta na teden. Ker je pa gosp. Szombathy vsaki dan dopisoval na Dunaj, plačeval je tudi one proste dni pöta, da je donášal pisma in časopise iz Litije. In s tem je „Bralnemu društvu“ kakor tudi posameznikom storil veliko uslugo. Hvala mu! Sicer smo imeli že veliko upanja, da zopet dobomo vsakdanjo pošto, ki je tako zelo pogrešamo in vemo, da jo še bolj neznatni kraji imajo nego je naš trg, ko bi nam nepoklicana roka ne bila vmes posegla, menda iz same škodoželjnosti. Neso nam sicer znani dohodki te pošte; ali če premislimo, koliko časopisov da sem dobajal, odkar imamo „Bralno društvo“, da je sedaj poštna-hranilnica, glavno županstvo in ono iz Kanderš kakor iz Konja, ki tu oddajajo uradna pisma, da je več kupčevalcev, ki živo potrebujejo urnega poslovanja itd., ne moremo si kaj da ne bi još jeden pot prosili tu očitno sl. c. kr. poštno vodstvo, ako je le moči ustreči našej opravičenej želji.

Zidala se je tudi letos šola še za jeden razred. Pa glejte, gospod urednik, mesec november bliža se že svojemu koncu, in g. Pirker so nas menda pozabili, ker še do danes nemamo drugega učitelja, ako ravno moramo v davkarijo brez vsega „pardona“ donášati svoje trdo zaslužene novce. Ali si pa morda gospodje takole mislijo: po zimi bodo otroci i tako za pečjo se gredli, po leti pa črede pasli, kar jih pa pride v šolo, bode pa že jeden gospod učitelj tudi nekaj opravič? Morda bi znali tudi tako pravo pogoditi.

Dopis iz Litije od 12. t. m. „priduša“ Litijce za napravo dobrega studenca in gasilnega orodja. Vodnjake imamo pri nas hvala Bogu, tri prav izvrstne, gasilnega orodja pa čisto nobenega. Ne

svojo sobo, in ne vznemirjaj se „Marička mu je poljubila roko in odšla je hitro v svojo sobo; tam je pala na stol in zastokala je v histeričnem napadu. Dekle so pritekale, slekle jo s silo, in pomirile jo s hladno vodo in vsakovrstnimi leki; položili so jo na postelj, in zaspala je.

V tem Francoza neso našli. Kirila Petrovič hodil je gori in doli po sobi in glasno je žvižgal: „Grom zmage, razlegaj se!“ Gosti so šepetali mej seboj; predsednik je kar norel; Francoza neso našli. Najbrž se je skril, verjetno mu je že kdo prej vse naznanil. Pa kdo in kako? to je ostalo skrivnost.

Ura je odbila enajst, in nikdo še ni mislil na spanje. Nazadnje je Kirila Petrovič rekel srdito predsedniku: „No kaj? Znaj, da do dne tu nemaš ostati, kajti moja hiša ni krčma. S tvojo spretnostjo, bratec, ne boš ujel Dubrovskega, če je to on. Odpravi se domov, pa za naprej bodi bolj nagel. Pa tudi vam je čas iti domov,“ nadaljeval je obrnivši se k drugim gostom. „Ukažiti napreči, jaz hočem spat.“

Tako neuljudno poslovil je Trojekurov svoje goste. (Dalje prih.)

brizgalnice, ne lestvice, ne kakega „mačka“, ali kar si že bode neogibno potrebnega pri kakem požaru. Trg bil je pred kakimi 40 leti malo ne ves s cerkvijo vred do tal pogorel. A nesreča koga zmodri, naše občane pa menda ne bo, ali pa vse svoje zaupanje stavijo v sv. Florijana. Trg dobiva najemščine od somnjev do 100 gld. na leto. Res, nekaj se plačujejo obresti od občinskega dolga — a kar preostane, čujte! mesto da bi se porabilo za kako zelo potrebno reč pri občini, se koncem leta razdeli in zgodilo se je baje že, da je kateri gospodar bil ovi dan prav „židane volje“; občani bi pri kaki nesreči pa „grabljami in burkljami“ goreče tramove raz streh trgali in ogenj omejevali. Občinski možje ni tudi to preudarka vredno? Pa brez zamere, rane se dadé zdraveti, če jih poznamo in se ne bojimo jih tudi svetu odkrivati, če jih na tihem nečemo popred zacementi. Na svidenje, za prihodnjič o kakej drugej zadevi!

Iz seje mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 16. novembra.

Mestnih odbornikov navzočnin 22.

Župan g. Grasselli naznani, da je dobil dopis c. kr. deželne vlade, ki slove: „C. kr. vojno ministerstvo je z dopisom z dne 20. oktobra t. l. naznanilo, da se prošnja občine Ljubljanske z dne 11. julija t. l., da bi se njej prepustilo poslopje vojaške bolnice in „Verpflegsmagazin“, ni uslišala, kajti te naprave, kar se tiče njih uprave in stavbene oblike, njih ugodne lege na periferiji mesta in krajev, kjer so vojaki nastanjeni, kakor tudi do železničnih postaj, ustrezajo popolnem potrebam njihovim in tud ni najti tako ugodno ležečega stavbenega prostora, ne v Ljubljani ne v bližnji okolici. Tudi svota, katero ponuja mesto Ljubljansko za zakup teh objektov v znesku 150.000 gld., ni v nikakem razmerju k velikim stroškom, katere bi vzrastle, ko bi se ti zavodi zidali na novo, in ne da se nikakor enačiti velikim koristim, katere bi imelo Ljubljansko mesto, ako dobi ta poslopja in prostore.

Bojazen, katero izraža občina Ljubljanska v prošnji do presvetlega cesarja, da bi bila vojaška bolnica, ako nastane epidimija, ogojišče kužnih bolezni za vse mesto, ni dosedaj po nobenem izkušnji potrjena, kajti poslopje ima jako pripravno lego in so tudi vsi prostori, kjer so bolniki, v zadenj ležečih oddelkih proti dvorišču in vrtu, ne pa proti ulici.

Jednaka nevarnost bi v slučaju epidemije gotovo pretila od le dve sto korakov od vojaške bolnice oddaljene deželne bolnice, katera stoji v istej progii na proti mestu obrnene strani, brez da bi se bili dosedaj izrekli jednaki pomisleki, kakor zaradi vojaške bolnice.

Tudi v tej prošnji konečno izražena bojazen, da bode, ako nadalje obstoji še ta vojaška zgradba, škodovan promet in promenada mimo iste ni opravičena, kajti tamošnje krajne razmere te trditve ne potrjujejo.

Dopis se vzame na znanje.

Gospod župan Grasselli naznani, da je mestni odbornik Ignacij Stupica odložil svoj mandat in nasvetuje, da se mu izreče za večletno trudoljubivo delovanje v mestnem zboru zahvala, kar se zgodi.

Dalje naznani gosp. župan, da se umirovljeni mestni zdravnik g. Andrej Gregorič za čestitanje, izjavljeno po deputaciji mestnih odbornikov o priliki njegove osemdesetletnice, srčno zahvaljuje.

Dr. Zarnik poprosi besede, da izraža veselje Ljubljanskega slovenskega prebivalstva nad uspehom bratskega českega naroda o priliki otvorenja narodnega českega gledališča. Česki narod praznoval bode jako krasno slovesnost, in ker slovenski narod čuti ravno tako, kakor česki narod sam, predlaga gosp. dr. Zarnik:

1. Mestni zastop Ljubljanski čestita česemu narodu na izgotovljenji českega narodnega gledališča, katero je v novič dovršil s trudom, in s tem okrasil ne le zlato Prago, nego vse Slovanstvo.
2. Gospod mestni odbornik J. Hribar, ki gre k slavnostnemu otvorenju českega narodnega

gledališča v Prago, naprosi se, da v imenu mestnega zbora Ljubljanskega izrazi osobno najpristranejšo čestitko českemu narodu na veličansko lepem uspehu.

3. Gospod župan se naprosi, da izraža telegrafnim potom najsrčnojša čestitanja českemu bratskemu narodu v imenu Ljubljanskega mestnega zastopa.

Vsi predlogi vzprejmo se z občnim odobranjem jednoglasno.

Mestni odbor dr. Zarnik poroča v imenu personalnega in pravnega odseka o imenovanju okrajnega predstojnika na mesto odstopivšega g. Matije Gerberja. Dr. Zarnik nasvetuje, da se imenuje obče spoštovan hišnik g. Oroslov Dolenc, katerega je mestni magistrat v zadnji seji imenoval jednoglasno i mestnim očetom ubogih.

Predlog se odobri jednoglasno, jednako predlog g. župana Grassellija, da se odstopivšemu g. Matiji Gerberju za jako trudoljubivo in vestno delovanje kot okrajni predstojnik in mestni ubožni oče izreče zahvala mestnega zastopa. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Pri včerajšnji predstavi bilo je povodom godu presvetle cesarice gledališče razsvetljeno in prisotnih mnogo odličnjakov. Predstavljal se je iz francoščine preložena igra „Alfonz“, ki je, rekli bi, specifično francoske snovi. Igrala se je povoljno, posebno odlikoval se je g. Kocelj, a tudi gospice Petrinska, Zvonarjeva in Nigrinova in gosp. Danilo prizadevali so si, pogoditi svoje vloge. Nekateri prizori bili so prav dobri in precej mnogoštevilno občinstvo je živahno izražalo svoje odobravanje in priznanje.

— (Iz Ptujja) se nam piše v 19. nan t. m.: Pri današnji volitvi v skupini velicega posestva v okrajni zastop je naša stranka propala. Nemčurška stranka posluževala se je najnesramnejših agitacijskih sredstev. O teh važnih in interesantnih volitvah vam poročam v kratkem več. Naša stranka se vsled napravljenih nerednostij pritoži. Glavar bila je prava desnica = nasprotna stranke.

— (Iz Št. Jurija ob južnej železnici) 18. novembra: Dr. Gustav Ipavčeva svečanost se je vršila jako sijajno in pri jako mnogobrojnej udeležitvi različnih stanov. Izvrstna godba, izborna petje pevcev Celjske Čitalnice, okolu 40 govorov in napitnic, 32 brzojavnih čestitek od raznih strani (le iz Kranjskega nobene), udeležitev in sodelovanje raznih društev, deputacij, razsvetljava, gromenje možnarjev, in še več družega je poveljevalo slavnostni dan. — Obširneje sledi.

— (Imenovanje.) C. kr. primorska nad sodnja imenovala je praktikante gg.: Blaža Orliča, Mateja Rutarja in Frana Švaro brezplačnimi avskultanti.

— („Naša Sloga“), ki je bila zadnjič zaplenjena in nam je došla v drugem izdanju, začne o Novem Letu izhajati kot tednik. Naročnina poviša se vsled tega za inteligenco na 5 gold. na leto, za kmete na 2 gold. na leto. Z veseljem pozdravljamo napredek tega za Istro velekoristnega, da, neobhodno potrebnega lista ter ga rodoljubom prav živo priporočamo.

— („Hrvatska Vila“) nastopila je svoj 3. tečaj, v katerem so prišle že tri številke na svitlo. Ker je ta list postal zdaj tednik in donaha razen zanimljive in vsakovrstne vsebine tudi lične ilustracije, vse to pa za 10 gold. na leto, usojamo si priporočati ga prav toplo vsem rodoljubom, ker smo si v svesti, da bode „Hrvatska Vila“ pri dovoljni podpori donahala čim dalje boljše tvarino. Namestu nemških ilustrovanih listov, ki so čestokrat dvomljive vrednosti, naročujemo si naše gore liste. Svoji k svojim! — Današnji številki pridejano je vabilo na naročbo „Hrvatske Vile.“

— (Medvedje na Kranjskem.) Kmetje iz Strug v političnem okraji Kočevskem in v sodnem okraji Ribniškem so te dni v gozdovih ob 963 m.

visokem Črnem Vrhu zasledili medvede ter jih 16. t. m. šli lovit. Medvedov je bilo 5, štirje mladiči in eden starec. Ubili so starega in dva mladiča. Zdaj je mej lovci veliko veselje!

— (Veliki somenj sv. Elizabete) včeraj je bil od kmetskega prebivalstva jako mnogobrojno obiskan in bila je v vseh raznih strokah jako živahna kupčija. Goveje živine prignalo se je do 400 glav in bila je mej kmeti posebno živahna barantija za krave. Volov bilo je precej lepo pitanih in so domači mesarji in tuji kupci iz Pulja, Reke, Gorice, Trsta in Koroškega mnogo kupili in dobro plačali. Konj je bilo kakih 250, nekaj lepih, a malo kupčije. Živinski somenj vršil se je včeraj prvič na novem trgu pred klavnico. Trg je tako urejen, kakor to zahteva postava zoper živinsko kugo. Goveja živina je posebe, konji isto tako, živina, ki prihaja iz dežel iz obližja živinske kuge, je tudi na posebnem prostoru, in naposled imajo cigani s svojimi konji tudi svoj prostor. Prodajalci in kupovalci bili so s prostorom prav zadovoljni in tudi bojazen krčmarjev, da bi vsi ljudje na Poljanah se okrepečevali, se ni obistinila. Kmetovalci so zahajali v iste gostilnice, kakor prej in krčmarji so toliko stržili, da so se sprijaznili z novim živinskim trgom.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 20. novembra. Banka „Slavija“ postala prvi ustanovitelj „Narodnega doma“ z doneskom tisoč goldinarjev.

Praga 20. novembra. Včeraj gledališki odbor razkazal slovanskim gostom notranjo upravo gledališča, potem razne znamenitosti mesta. Popoldne ob tretji uri banket 500 kuvertov. Prvi toastiral Rieger cesarju, potem dr. Škarda v daljšem govoru slavil vztrajnost českega naroda, katere plod je danes odprti sijajni hram. Na to pozdravil podžupan slovanske goste. Dr. Weigl govoril kot zastopnik Poljakov, za njim Hrvat Mandrovič, Rusin profesor Romanščuk, Slovak Hurban, izmej Slovencev Hribar, dr. Šrom v imenu moravskih Čehov, grof Anselm Potocki napil žurnalistiki, zahvalil se mu dr. Jeržabek. Vrsto napitnic končal profesor dr. Dudik. Zvečer slavnostna predstava izvirne žaloigre Salomona Adamkova; igra vseskozi dovršena, igralci in pisatelj burno izživani.

Dunaj 20. novembra. Policiji posrečilo se je zaseči tajno tiskarno, iz katere so se zadnji čas ponavljaje širile socijalno-puntarske tiskovine.

Beligrad 20. novembra. Na smrt obsojene prouzročitelje ustanka in vodji ustašev Didić-a in Gjusić-a ustrelili so včeraj v Zajčaru brzodno.

Pariz 19. nov. Vsled ostavke Challemla imenovan je Ferry ministrom vnanih zadev, Fallières naučnim ministrom.

Zahvala.

Vsem obiskovalcem zadnje veselice, ki je bila v nedeljo v čitalniški restavraciji, posebno pa gospodi, katera je z radodarno roko preplačala ustopnino, in pa gg. pevcem delavskega izobraževalnega društva izreka najiskrenejšo zahvalo

odbor
čevljarsko-bolniško-podpornega društva.

Tuji:

dne 19. novembra.

Pri Slonu: Haydn iz Gradca. — Kobilar iz Litije. Baminger iz Ljubljane.
Pri Mallet: Weltman z Dunaja. — Moze iz Vipave. — Kustz z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
19. nov.	7. zjutraj	741.14 mm.	+ 1.6°C	sl. sev.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	740.90 mm.	+ 3.1°C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	740.68 mm.	+ 1.6°C	sl. szh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 2.1°, za 1.0° pod normalom.

Dunajska borza

dne 20. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	90 kr.
Srebrna renta	79	45
Zlata renta	94	15
5% marcna renta	93	40
Akcije narodne banke	835	—
Kreditne akcije	280	60
London	120	40
Srebro	—	—
Napol.	9	57 1/2
C. kr. cekini	—	73
Nemške marke	59	10
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171
4% avstr. zlata renta davka prosta	98	35
Ogrska zlata renta 6%	120	15
" " papirna renta 5%	86	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	84	95
Dunava reg. srečke 5%	104	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	70
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	119	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	102	80
Kreditne srečke	104	75
Rudolfove srečke	100 gld.	172
" " " "	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	106
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218	—

Danes v torek

v gostilni „Polarstern“
v Židovskih ulicah (749)

Tirolska pevska družba Lückl.

Začetek ob 1/8. uri zvečer. — Ustop prost.

Zgubil se je

mlad lovski pes

rujave barve z belo liso na prsih; čuje na ime „Hektor“. Kdor mi ga dovede, dobi znatno nagrado.

Makso Lavrenčič

(748—1) v Hrenovicah pri Postojini.

Vožni red Rudolfove železnice

veljaven od 1. junija 1883.

Terbiž-Ljubljana					Ljubljana-Terbiž				
Postaje		Osobni vlaki			Postaje		Osobni vlaki		
		1. 2. 3. razred	2. 3. razred	1. 2. 3. razred			1. 2. 3. razred	2. 3. razred	1. 2. 3. razred
		po noči		popoldne			zjutraj	popoldne	zvečer
Terbiž	odh.	12.38		5.40	Ljubljana, juž. žel. odh.	7.5	12.20	6.35	11.38
Rateče-Belapeč	"	1.—		12.27	Ljubljana, Rud. žel. "	7.10	12.24	6.40	11.43
Kranjska Gora	"	1.17		12.41	Vižmarje	7.20	12.33	6.52	11.54
Dovje	"	1.45	1.6	6.45	Medvode	7.31	12.44	7.6	12.8
Jesenice	"	2.12	1.27	7.10	Loka	7.46	12.57	7.28	12.26
Javornik	"	2.19	1.34	7.17	Kranj	8.3	1.12	7.49	12.4
Radovljica-Lesce	"	2.42	1.56	7.43	Podnart-Kropa	8.22	1.29	8.19	1.3
Podnart-Kropa	"	3.11	6.59	2.19	Radovljica-Lesce	8.51	1.53	8.19	1.30
Kranj	"	3.29	7.21	2.35	Javornik	9.13	2.11	zvečer	1.53
Loka	"	3.47	7.45	2.50	Jesenice	9.24	2.22	prihod.	2.7
Medvode	"	4.4	8.4	3.3	Dovje	9.45	2.39		2.28
Vižmarje	"	4.16	8.18	3.14	Kranjska Gora	10.15	3.4		2.58
Ljubljana, Rud. žel. prih.	"	4.25	8.29	3.22	Rateče-Belapeč	10.30	3.18		3.13
Ljubljana, juž. žel. "	"	4.30	8.35	3.26	Terbiž	10.47	3.33		3.30
		zjutraj	zjutraj	popoldne			popoldne		zjutraj